

γικό Συνεδρίου, Ρέθυμνο 1990 (τυπώνεται).

Ενετικά κείμενα - νεότερες περιγραφές
C. Buondelmonti, *Descriptio insule Crete et Liber Insularum*, cap. XI: *Creta*. Edition critique par M. - A. van Spaëel, Ηράκλειο 1981.

F. Morosini, *Relazione presentata nell'eccellentissimo consiglio*, 1629 (Σ.Γ. Σπανάκη, *Μνημεία της κρητικής ιστορίας*, τ. 2, Ηράκλειο 1985, 28-30).

F. Basilicata, *Relazione*, 1630 (Σ.Γ. Σπανάκη, *Μνημεία της κρητικής ιστορίας*, τ. 5, Ηράκλειο 1985, 20, 82, πιν. 19).

C. Savary, *Lettres sur la Grèce faisant suite de celles sur l'Égypte*, Παρίσι 1788, 193-194.

F. Sieber, *Reise nach der Insel Kreta im griechischen Archipelagus im Jahre 1817*, Λυβία 1823, τ. 1, 258-259.

R. Pashley, *Ταξίδια στην Κρήτη*, Μετάφραση-επιμέλεια Δάφνη Γ. Γόντικα, Ηράκλειο 1991, τ. 1, 172-180.

T.A.B. Spratt, *Travels and*

Researches in Crete, Λονδίνο 1865, τ. 1, 77-84.

A. Taramelli, *Ricerche archeologiche cretese*, *Monumenti Antichi* 9, 1899, 350-356.

N. Πολίτης, *Παραδόσεις. Μελέται περί του βίου και της γλώσσας του ελληνικού λαού*, Αθήνα 1904, τ. 1, 97.

P. Faure, "Le mont Iouktas, tombeau de Zeus", στο *Minoica. Festschrift zum 80. Geburtstag von Johannes Sundwall*, Βερολίνο 1958, 133-148.

H. Verbruggen, *Le Zeus crétois*, Παρίσι 1981, 63-67.

Archanes in the Historic Period

A. Chaniotis

Whoever studies Archanes after the Minoan period is overwhelmed by the feeling of a strong disproportion between the splendour of the Minoan remnants and the relatively meagre evidence of human presence in the

years succeeding the Mycenaean era, a feeling also known from other archaeological sites of Crete. Recently, however, the increased interest in researching the historic period of Crete has somehow revised this situation.

A strong evidence of the continuity of Archanes, from the prehistoric to historic age, is furnished by the fact that the site retained its prehellenic name which is documented in a fifth-century BC inscription as Acharna. The scattered archaeological data leave no doubt that the place has been inhabited throughout the historic period, from the Dark Ages to the Roman time. Poles of attraction were not only the fertile lands at the foothill and the slopes of Mount Youchta but also the primeval cultural traditions related with one of the most sacred mountains of Crete. Although Archanes of the historic phase has always been shadowed by Knossos, the powerful town of the region, it never lost either its financial importance or religious significance. Some epigraphic finds contribute to the better elucidation of these two characteristics.

ΑΡΧΑΝΕΣ - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ (1965-1994)

1965. 1) "Υστερομινωικό κενотаφίο στις Αρχάνες", *ΑΔ* 20, 1965, 110-118.

2) "Archanes 1965. Report on the Excavations", *Kadmos* 4, 1965, 177-80.

3) "Αρχαιότητες και Μνημεία Κεντρικής και Ανατολικής Κρήτης 1964", *ΑΔ* 20, 1965, Χρον. 557-67.

4) "Ανακαλύψεις της Περιηγητικής Λέσχης. Η μικρή ιστορία του Παραρτήματος Αρχανών", *Περιηγητική*, Ιανουάριος 1965, 18-19.

1966. 5) "Die neuen Hieroglyphensiegel vom Phourni, Archanes 1", *Kadmos* 5, 1966, 109-14.

6) "Found a gold ring", *Horizon*, χειμώνας 1966.

7) "The first untouched royal burial found in Crete", *ILN* 26 Μαρτίου 1966.

8) "Αρχαιότητες και μνημεία Κεντρικής και Ανατολικής Κρήτης", 1965, *ΑΔ* 21, 1966, Χρον. Β2 411-9.

9) "Ανασκαφή Αρχανών 1966", *ΠΑΕ* 1966, 174-84.

10) "Τάφος βασιλίσσας στις Αρχάνες", *Λεύκιωμα Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης*, 1966, 279-83.

11) "Ανασκαφές στις Αρχάνες", *Αρχιτεκτονική*, Αύγ. - Σεπτ. 1966, 64-7.

1967. 12) "Minoan cemeteries at Archanes", *Archaeology* 20, 1967, 276-81.

13) "Mason's marks from Archanes", *Europa*, Festschrift für Ernst Grumach, Berlin 1967, 277-88.

14) "Ανασκαφή Αρχανών 1967", *ΠΑΕ* 1967, 151-61.

15) "Παρατηρήσεις επί της σημειωθείσας εις Αρχάνες ΥΜ ΙΙΙ θυσίας ταύρου", *Πεπραγμένα Β' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου*, Β', Αθήναι 1967, 238-46.

16) "Μινωικές σφραγίδες", *Λεύκιωμα Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης*, 1967, 246-7.

17) "Θολωτός τάφος με πλευρικά δωμάτια και ιερό στο Φουρνί", *Αρχιτεκτονική*, Απρίλιος-Μάιος 1967, 112-16.

1968. 18) "Ελεφαντοστά εκ των Αρχανών", *Atti e Memorie del 1o congresso internazionale di micenologia*, Roma 1968, 245-61.

1969. 19) "Vorpalastzeitliche Siegel aus Archanes", N. Platon, *CMS* II, 1, Berlin 1969, 442-68, αρ. 379-95.

1971. 20) "Das Kuppelgrab A von Archanes und das kretisch-mykenische Tieropferferritual", Diss. Heidelberg, *PZ* 45, 1971, 135-218.

21) "Ανασκαφή Αρχανών 1971", *ΠΑΕ* 1971, 276-283.

1972. 22) "Ανασκαφή Αρχανών 1972", *ΠΑΕ* 1972, 310-353.

23) "Αναστηλωτικά εργασιαι Αρχανών", *ΠΑΕ* 1972, 360-2.

24) "Αποθέτης κεραμικής της τελευταίας φάσεως των προανακτορικών χρόνων εις Αρχάνες", *ΑΕ* 1972, Χρον. 1-11.

25) "Μυκηναϊκός ταφικός περιβόλος εις Κρήτην", *ΑΑΑ* 5, 1972, 399-415.

1973. 26) "Ανασκαφή Αρχανών 1973", ΠΑΕ 1973, 167-87.
 1974. 27) "Ανασκαφή Αρχανών 1974", 207-12.
 1975. 28) "Ανασκαφή Αρχανών 1975", 255-321.
 1976. 29) "Die Kykladen und Kreta, Kunst und Kultur der Kykladeninseln im 3 Jahr. v. Chr.", Karlsruhe 1976, 149-58.
 30) "Ανασκαφή Αρχανών 1976", ΠΑΕ 1976, 342-99.
 1977. 31) "Ανασκαφή Αρχανών 1977", ΠΑΕ 1977, 459-82.
 32) "Τα κυκλαδικά στοιχεία των Αρχανών", ΑΑΑ 10, 1977, 93-115.
 1978. 33) "Ανασκαφή Αρχανών 1978", ΠΑΕ 1978, 309-22.
 1979. 34) "Ανασκαφή Αρχανών 1979", 331-92.
 35) "Αρχάνες", Σοβιετική Εγκυκλοπαίδεια Δ, 1979, 3-5.
 1980. 36) "Ανασκαφή Αρχανών 1980", ΠΑΕ 1980, 354-401.
 37) "Gruppen minoischer Siegel der Vorklasszeit aus datierten geschlossenen Funden", Jahr. RGZM 27, 1980, 1-12.
 38) "Αρχάνες, ένα νέο μινωικό κέντρο στην 3η και 2η χιλιετία π.Χ.", Δελτίο της Εταιρείας Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας 4, 1980, 11-35.
 1981. 39) "Ανασκαφή Αρχανών 1981", ΠΑΕ 1981, 409-48.
 40) "Χρονολογημένα σύνολα προανακτορικών σφραγιδιών από τις Αρχάνες", Πεπραγμένα Δε' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου, Αθήνα 1981, 510-31.
 41) "Drama of death in a minoan temple", National Geographic, Φεβ. 1981, 205-22.
 1982. 42) "Ανασκαφή Αρχανών 1982", 467-530.
 43) "Drama of death in a minoan temple", Reader's Digest, Ιούνιος 1982, 36-41.
 Το άρθρο αυτό του Reader's Digest δημοσιεύθηκε σε διάφορες γλώσσες σ' όλες τις εθνικές εκδόσεις του περιοδικού, στην Ελλάδα (Ιούλιος 1982, 74-80), Ολλανδία (Μάιος 1982, 154-60), Αυστραλία (Μάιος 1982, 44-8), Φινλανδία (Μάιος 1982, 69-73), Ιαπωνία (Μάιος 1982, 99-104), Αγγλία (Φεβρουάριος 1982, 115-19), Πορτογαλία (Ιούνιος 1982, 84-9), Καναδά (Ιανουάριος 1982, 77-81), Ισπανία (Ιούλιος 1982, 31-6), Χογκ-Κογκ (Ιούνιος 1982, 72-7), Ελβετία (Νοέμβριος 1983, 97-104), Γερμανία (Οκτώβριος 1983, 199-205) και Σουηδία (Μάιος 1983, 112-17).
 1983. 44) "Ανασκαφή Αρχανών 1983", ΠΑΕ 1983, 367-414.
 1984. 45) "Ανασκαφή Αρχανών 1984", ΠΑΕ 1984, 464-506.
 1985. 46) "Ανασκαφή Αρχανών 1985" (τυπώνεται).
 1986. 47) "Ανασκαφή Αρχανών 1986", ΑΕ 1991, Χρον. 169-80.
 48) "Πρωτογεωμετρική - Γεωμετρική κεραμική από τις Αρχάνες", Κρητ. Χρον. 26, 1986, 7-50.
 1987. 49) "Ανασκαφή Αρχανών 1987", ΑΕ 1991, Χρον. 180-205.
 50) "Αρχαιολογική έρευνα για μιαν αρχαιοκαπηλία το 1949 στην Κρήτη", Φύλα Έφη εις Γ.Ε. Μυλωνάν, Β', Αθήνα 1987, 37-70.
 1988. 51) "Ανασκαφή Αρχανών 1988", ΑΕ 1991, Χρον. 205-18.
 1989. 52) "Κεραμική θαλάσσιου ρυθμού από τις Αρχάνες και η πιθανή ύπαρξη τοπικού εργαστηρίου", Κρητ. Χρον. 28-9, 1988-9, 28-52.
 53) "Ανασκαφή Αρχανών 1989", ΠΑΕ 1989, 304-26.
 1990. 54) "Archanaes a l' époque mycénienne", BCH 114, 1990, 67-102.
 55) "Death in Minoan Crete", ILN, άνοιξη 1990, 92-3.
 1992. 56) Crete, Archanaes, Athens 1992.
 57) Κρητομικηναϊκά, 1965-1974, Ηράκλειο 1992.
 58) "Αρχάνες, Ανεμόσπηλια", σε J.W. Myers - E.E. Myers - G. Cadogan, The Aerial Atlas of Ancient Crete, Los Angeles 1992, 51-3.
 59) "Archanaes, Phourni", σε J.W. Myers - E.E. Myers - G. Cadogan, The Aerial Atlas of Ancient Crete, Los Angeles 1992, 54-8.
 60) "Archanaes, Tourkogeitonía", σε J.W. Myers - E.E. Myers - G. Cadogan, The Aerial Atlas of Ancient Crete, Los Angeles 1992, 59-62.
 1993. 61) "Αρχάνες, Ένα νέο μινωικό κέντρο. Σύνθεση 28 χρόνων έρευνας", Διάλογος, περιοδική έκδοση της Ένωσης Φιλολόγων Νομού Ηρακλείου, 11-12, Απρίλιος 1993, 39-41.
 1994. 62) "Ένα μουσείο γεννιέται", εφημ. Μεσόγειος, 17 Αύγ. 1993, και Βήματα στην Ανάπτυξη, τριμηνιαία έκδοση Επιμελητηρίου Ηρακλείου, τεύχ. 4, Οκτ.-Δεκ. 93, 48-50.
 63) "Archanaes", Enciclopedia dell' Arte Antica Classica e Orientale, sec. Suppl. I, Roma 1994, 342-4.
 64) "Mycenaean Archanaes", Β' Συνέδριο Μικηναϊολογίας, Ρώμη (τυπώνεται).
 65) Ανασκαφή Αρχανών, I. Οι αρχαιολογικές θέσεις μέσα στην κωμόπολη Α. (τυπώνεται).
 66) "Archanaes", Enciclopedia Archeologica (τυπώνεται).
 67) "Archanaes", Dictionary of Art (τυπώνεται).
 68) The Priest and Priestess from Archanaes-Anemospilia: Reconstructing Minoan Faces (σε συνεργασία με τους J.H. Musgrave, R.A.H. Neave και A.J.N.W. Prag) (τυπώνεται).